

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 12. april 2023 blev i sag nr. 98975:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 16/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har en livsforsikring og pensionsordning hos Danica Pension, hvor jeg de sidste ca. 17 år har modtaget en løbende udbetaling pga. tab af erhvervsevne.

Da jeg for mange år siden havde et møde med assurandøren fra Danica Pension, fortalte han, at forsikringen ville sikre mig en udbetaling tilsvarende min løn, hvis jeg skulle blive syg og tabe min erhvervsevne.

Desværre har det siden vist sig, at Danica Pension ikke indeksregulerer den løbende udbetaling. I stedet regulerer Danica Pension den løbende udbetaling med hvad de kalder for 'bonusregulering'.

Dvs. at igennem de sidste ca. 17 år, er den løbende udbetaling ikke steget i takt med inflationen, men er i stedet faldet. Så den løbende udbetaling er blevet mindre og har samtidig været udsat for en inflation med renters rente på ca. 37 %. Dertil kommer den nuværende meget høje inflation på ca. 10-11 %.

Danica Pension beregner deres bonusregulering på baggrund af, hvad Danica Pension kalder for kontorenten. Danica Pension oplyser, at kontorenten har grundlag i historiske afkast af investerede midler altså pba. nogle investeringer, aktier, obligationer og lign.

Så jeg har ringet og skrevet til Danica Pension, for at høre om det er muligt at se den matematiske algoritme som Danica Pension benytter til beregning af kontorenten og bonusregulering af den løbende udbetaling.

Danica Pension sagde først, de skulle bruge 50 dage til at give et svar. Da de 50 dage var gået uden et svar fra Danica Pension, rykkede jeg for et svar. Derefter sendte de et excel-ark med nogle mangelfulde beregninger. Hele email-korrespondancen kan ses i den vedhæftede pdf-fil.

Til sidst d. 2/9-2022 slutter email-korrespondancen med at Danica Pension oplyser, at de ikke vil oplyse den matematiske algoritme som Danica Pension benytter til beregning af kontorenten og bonusregulering af den løbende udbetaling.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil konkret opnå at få oplyst, hvilken matematisk algoritme Danica Pension benytter til beregning af kontorenten og bonusregulering af den løbende udbetaling.

Sekundært virker påfaldende, at når det generelle aktiemarked historisk, index-fonde osv. er steget gennem de sidste 17 år, så er de investeringer faldet, som Danica Pension benytter til beregning af kontorenten og bonusregulering. Så jeg vil selvfølgelig gerne have indeksreguleret den løbende udbetaling med tilbagevirkende kraft fra da den trådte i kraft, hvilket er min bevæggrund for at få oplyst Danica Pensions matematiske algoritme."

I brev af 13/12 2022 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen omhandler klagerens krav på udlevering af Danica Pensions matematiske modeller og beslutningsgrundlaget til fastlæggelse af kontorenten, samt indeksregulering af klagerens løbende ydelser med tilbagevirkende kraft.

Af de grunde der er anført nedenfor, er det Danica Pensions synspunkt, at klageren har modtaget en fyldestgørende forklaring på de relevante reguleringsmekanismer på ordningen. Det er endvidere Danica Pensions synspunkt, at klagerens løbende ydelser er blevet reguleret i overensstemmelse med aftalegrundlaget og bonusregulativet, hvorfor klagen skal afvises i sin helhed.

Sagsfremstilling og hovedsynspunkter

Aftalegrundlag

Klageren har en pensionsordning hos Danica Pension med tilknyttede risikodækninger, herunder en dækning for tab af erhvervsevne. Som anført i klageskemaet, har klageren modtaget løbende ydelser for tab af erhvervsevne i 17 år.

De løbende ydelser bliver reguleret med bonus efter reglerne i Danica Pensions bonusregulativ, og er afhængig af den kontorente, Danica Pension kan give i udbetalingsperioden, samt den grundlagsrente, der anvendes i beregningsgrundlaget på klagerens pensionsordning. De gældende regler for regulering af klagerens udbetaling fremgår af klagerens forsikringsbetingelser, der foruden papirkopi er tilgængelig på klagerens 'Netpension'.

Klageren har efter henvendelse til Danica Pension modtaget en fyldestgørende forklaring på mekanismerne i bonusregulativet, herunder hvilken kontorente og grundlagsrente, der anvendes i beregningsgrundlaget, jf. brev af 15. juli 2022, der fremlægges som **bilag A**.

Dertil kommer, at klageren har modtaget en manuelt udført beregning, for at forklare det nærmere beregningsgrundlag, der fremlægges som **bilag B** (som var vedlagt brevet i bilag A).

Herefter har klageren efter Danica Pensions opfattelse modtaget den fornødne information – og manuelle beregning – der giver klageren mulighed for at forstå mekanismerne i ordningen, og om nødvendigt dobbelttjekke beregningen. Der er således anvendt adskillige mandetimer på at imødekomme klagerens informationsbehov.

Som tidligere oplyst, er kontorenten blandt andet bestemt af afkastet af de investerede midler, herunder det historiske afkast og forventningerne til det fremtidige afkast. Danica Pension kigger løbende på, om renten har det rigtige niveau i lyset af disse forudsætninger. Det er hverken praktisk muligt eller proportionalt, at et pensionselskab skal udlevere samtlige matematiske modeller og forudsætninger for fastsættelse af den til enhver tid gældende kontorente.

Danica Pension fastholder derfor, at klageren ikke er berettiget til at få udleveret samtlige de matematiske modeller og beregningsgrundlaget, ligesom klageren heller ikke er berettiget til anden regulering end den stedfundne. Klagen skal derfor afvises i sin helhed."

Klageren har i brev af 19/12 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Danica Pension vil ikke udlevere oplysninger om, hvordan de kommer frem til 'kontorenten'. Så de har hverken nu eller på tidspunktet for tegningen af forsikringen ville oplyse dette. Så Danica Pension ville reelt kunne sætte denne 'kontorente' præcis efter eget ønske – uden nogen anden part vil have mulighed for at kontrollere rigtigheden. Ingen andre end Danica Pension har indsigt i dette.

Danica Pension har hverken nu eller for 17 år siden ville oplyse omkring 'kontorenten' og har derfor 'spillet med fordækte skjulte kort'. De har med vilje udeladt oplysninger og har vildledt kunden i at tro, at forsikringen ville blive indeksreguleret, under påskud om at 'bonusregulere'. Kunden har derfor ikke haft nogen chance for at sætte sig ind i forsikringens vilkår på tidspunktet for tegning og underskrivning af forsikringen. Der er tale om såkaldt 'bondefangeri'.

Danica Pension oplyser igen i deres skrivelse af 13. december 2022, at kontorenten blandt andet er bestemt af afkastet af de investerede midler, herunder det historiske afkast og forventningerne til det fremtidige afkast.

Jeg har indsat bilag med historiske data af de største indekser for det danske og det amerikanske aktiemarked.

Som det ses af bilagene herunder i denne skrivelse, så er det danske indeks OMXC20 steget med over 7 gange (>700 %) fra 2004 til 2022. Fra kurs 252 (2/1-2004) til kurs 1814 (19/12-2022).

Derfor virker det mærkeligt, at Danica Pension ikke indeksregulerer positivt, da Danica Pensions investeringer i aktiemarkedet må have udspillet sig i det samme aktiemarked, som resten af verden investerer i.

Det kunne lige så godt være, at Danica Pension sætter 'kontorenten' præcis som det passer dem – uden nogen sammenhæng overhovedet til det virkelige aktiemarked, inflation el. lign. og det lader til, det er præcis dette, Danica Pension gør.

Derfor vil det være meget interessant at se den matematiske algoritme, som Danica Pension har beregnet deres 'kontorente' ud fra.

Så jeg fastholder mit krav om at få udleveret den matematiske algoritme, som Danica Pension har beregnet deres 'kontorente' ud fra. Ligeledes fastholder jeg mit krav om at få en indeksregulering af de løbende ydelser med tilbagevirkende kraft."

Selskabet har i brev af 10/1 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det bestrides, at Danica Pension med klagerens ordvalg '*bondefanger*' kunderne. Danica Pension er som livsforsikringsaktieselskab underlagt tilsyn, og anmelder blandt andet sit bonusregulativ til Finanstilsynet. Der henvises i det hele til de gældende regler for regulering af klagerens udbetaling, der fremgår af forsikringsbetingelserne og på klagerens '*Netpension*'.

Der er ingen direkte sammenhæng mellem de indekstal klageren henviser til, og de forudsætnin-ger der indgår ved fastsættelsen af kontorenten. Det savner derfor mening, at sammenligne udviklingen i kontorenten med den generelle udvikling i OMXC20 i en given periode.

Danica Pension fastholder, at klageren med den udenretlige korrespondance og nærværende klagesag har opnået en rimelig mulighed for at forstå mekanismerne i ordningen, og om nødvendigt dobbelttjekke beregningen.

Danica Pension fastholder derfor, at klageren ikke er berettiget til at få udleveret samtlige de matematiske modeller og beregningsgrundlaget, ligesom klageren heller ikke er berettiget til anden regulering end den stedfundne. Klagen skal derfor afvises i sin helhed."

I brev af 1/2 2023 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

"Med henblik på Danica Pensions indlæg af 10. januar 2023, hvor Danica Pension oplyser, at de som livsforsikringsaktieselskab er underlagt tilsyn, og anmelder sit bonusregulativ til Finanstilsynet. Jeg har, før jeg blev syg, ..., så jeg vidste, at disse anmeldelser ligger offentlig tilgængeligt på hjemmesiden. Så har jeg gennemgået, hvad Danica Pension anmelder til Finanstilsynet for at finde den matematiske algoritme, som Danica Pension har beregnet deres 'kontorente' ud fra.

Jeg fandt ingen matematisk algoritme. Tværtimod fandt jeg to steder i en 331 siders lang pdf-fil, hvor Danica Pension udtaler, hvordan de fastsætter deres 'kontorente' på hhv. side E 32, hvor de skriver: '**Kontoreserven forrentes med den af selskabets Direktion fastsatte rentesats (kontorenten).**'

- og på side D 38, hvor de skriver: '**Størrelsen af reguleringsrenten fastsættes af FGs bestyrelse i november måned året forud og anmeldes til Finanstilsynet.**'

Som jeg forstår det ud fra disse oplysninger, så fastsætter Danica Pension selv 'kontorenten'. Der er ingen beregninger til grundlag for 'kontorenten'. Det er udelukkende et tal som Danica Pension selv bestemmer. Et tal som Danica Pension, for nu at bruge godt dansk, 'har grebet ud af den blå luft'.

Så for en sikkerheds skyld kontakter jeg Finanstilsynet for at bekræfte om det korrekt forstået, eller om Finanstilsynet har nogle beregninger for Danica Pensions 'kontorente' som jeg har overset i min søgen.

Min email kommunikation med Finanstilsynet og links til diverse pdf-filer på Finanstilsynets hjemmeside er vedhæftet som bilag.

I email kommunikationen med Finanstilsynet vil I kunne se, at Finanstilsynet finder et tredje sted, hvor Danica Pension udtaler sig om 'kontorenten'. Der er i denne pdf-fil ingen heller ingen beregninger til grundlag for 'kontorenten'. Det peger på at 'kontorenten' er udelukkende et tal som Danica Pension selv bestemmer - 'har grebet ud af den blå luft'. Det drejer sig om denne 3 sideres korte pdf-fil: https://www.finanstilsynet.dk/-/media/Tal-og-fakta/2022/TG-LIV/622583_Danica.pdf

Finanstilsynet citerer og skriver, at det er en henvisning til Danicas egen beskrivelse af de principper, der benyttes ved fastlæggelsen af kontorenter:

'Kontorenterne fastsættes i hver af rentegrupperne ud fra forventninger til det forventede investeringsafkast og under hensyn til størrelsen af det kollektive bonuspotentiale.'

Så Danica Pension har hverken nu eller for 17 år siden ville oplyse omkring 'kontorenten' og har derfor 'spillet med fordækte skjulte kort'. De har med vilje udeladt oplysninger og har vildledt kunden i at tro, at forsikringen ville blive indeksreguleret, under påskud om at 'bonusregulere'. Kunden har derfor ikke haft nogen chance for at sætte sig ind i forsikringens vilkår på tidspunktet for tegning og underskrivning af forsikringen. Der er tale om såkaldt 'bondefangeri'.

Derfor vil det være meget interessant at se den matematiske algoritme, som Danica Pension påstår eksisterer og har beregnet deres 'kontorente' ud fra.

Så jeg fastholder mit krav om at få udleveret den matematiske algoritme, som Danica Pension har beregnet deres 'kontorente' ud fra. Ligeledes fastholder jeg mit krav om at få en indeksregulering af de løbende ydelser med tilbagevirkende kraft."

Selskabet har i mail af 6/2 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"De af klageren citerede passager fra det tekniske grundlag, der er fuldstændig i overensstemmelse med den hidtidige skriftveksling i sagen, har ingen betydning for spørgsmålet. Danica Pension har beskrevet beslutningsgrundlag for fastsættelse af kontorenten i de tidligere indlæg, og fastholder, at klageren har fået opfyldt sit rimelige og proportionelle informationskrav."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af brev af 15/7 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Regulering af din udbetaling ved tab af erhvervsevne

Din udbetaling ved tab af erhvervsevne reguleres med bonus efter reglerne i Danica Pensions bonusregulativ og er afhængig af den kontorente, Danica Pension kan give i udbetalingsperioden, samt den grundlagsrente, der anvendes i beregningsgrundlaget på din pensionsordning. Reglerne for regulering af din udbetaling fremgår af dine forsikringsbetingelser, som du kan se i Netpension under '*Præmie, udbetaling og omkostninger – Regulering af præmie og udbetaling*'.

- Grundlagsrenten. I firmaaftalen er prisen (præmien) for din kollektive dækning ved tab af erhvervsevne beregnet ud fra en grundlagsrente på 2,5 procent. Det betyder, at vi på forhånd har indregnet en rente på 2,5 procent i det beløb, vi har afsat til at overholde udbetalingsgarantien. Det er normal praksis for en kollektiv dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension.

De første år efter din udbetaling ved tab af erhvervsevne startede, optjente du positiv kontostyrkelse da kontorenten var højere end grundlagsrenten på 2,5 procent. Men siden 2012 har kontorenten kun været 1,8 procent før pensionsafkastskat (1,0152 procent efter pensionsafkastskat), dog er den fra 1. januar 2022 sat op til 2,3 procent før pensionsafkastskat. Når kontorenten er lavere end grundlagsrenten, betyder det, at kontostyrkelsen bliver negativ, og den negative kontostyrkelse modregnes i tidligere års positive kontostyrkelse. Det er årsagen til, at din udbetaling er faldet. Vi kan dog oplyse, at din garanterede udbetaling ikke kan blive mindre end 174.298 kroner årligt.

Hvis kontorenten på et tidspunkt bliver højere end 2,5 procent efter pensionsafkastskat, og forskellen også kan indeholde et gebyr, vil din udbetaling blive reguleret igen.

Beregning

Vi vedlægger som ønsket et eksempel på, hvordan din dækning ved tab af erhvervsevne beregnes."

Af beregningsark fremlagt af selskabet fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

7.

98975

				1,0152				
Grundlagsrente	Ydelse	Passiv	Reserve	Bonussats	Kontostyrkelse	Kontostyrkelse i alt	Gebyr	Til regulering
0,025095	174298	11,13071	1940061	-0,009652764	-18726,94754			
0,00519	3	13,28966	39,86899	0,009958316	0,397028005			
0,000000	4193	13,37897	56098,02	0,0152	852,6899224	-17873,861	-828	-18701,861
				1,0152				
Grundlagsrente	Ydelse	Passiv	Reserve	Bonussats	Kontostyrkelse	Kontostyrkelse i alt	Gebyr	Til regulering
0,025095	174298	10,4673	1824430	-0,009652764	-17610,78845			
0,00519	3	12,37818	37,13453	0,009958316	0,369797377			
0,000000	2795	12,43924	34769,47	0,0152	528,4959115	-17082,293	-528	-17610,293
				1,0152				
Grundlagsrente	Ydelse	Passiv	Reserve	Bonussats	Kontostyrkelse	Kontostyrkelse i alt	Gebyr	Til regulering
0,025095	174298	9,788645	1706141	-0,009653	-16468,97861			
0,00519	3	11,46205	34,38615	0,009958	0,342428159			
0,000000	1379	11,49944	15862,78	0,015200	241,1143296	-16227,864	-241	-16468,864
	01-01-2020							
Ydelse	Ny ydelse							
	174298							
	3							
-1398	2795							
	177096							
	01-01-2021							
Ydelse	Ny ydelse							
	174298							
	3							
-1416	1379							
	175680							
	01-01-2022							
Ydelse	Ny ydelse							
	174298							
	3							
-1432	0							
	174301							

Kontorenten er 1,0152.

Passiv er kapitalværdien af en krone i årlig udbetaling.

Reserven svarer til hensættelsen, for at kunne udbetale ydelsen.

Gebyret trækkes forholdsmæssigt på de enkelte grundlag. Hvis bonus er negativ på et grundlag, trækkes der ikke noget. Hvis bonus er mindre på de grundlag med positiv bonus, trækkes kun den positive bonus."

Klageren har i mail af 19/7 2022 til selskabet bl.a. anført:

"De vedlagte beregninger svarer desværre ikke helt mit spørgsmål. Det jeg er interesseret i at vide, er hvordan kontorenten beregnes? Kontorenten må have grundlag i beregninger pba. nogle investeringer/aktier/obligationer eller lign.? Eller hvordan bliver kontorenten beregnet?

Som sagt skyldes min henvendelse en vis bekymring mht den nuværende meget høje inflation, og jeg føler det vil være bedst at vide, hvordan fremtiden ser ud. Da jeg er førtidspensioneret pga. stress, så stresser det mig meget at have usikkerhed omkring fremtiden. Min løbende udbetaling og kapitalpension har, siden jeg blev førtidspensioneret, været udsat for en inflation med renters rente på ca. 37 %. Dertil kommer den nuværende meget høje inflation. Samtidig har bonus-reguleringen været negativ. Så da jeg for en del år siden blev førtidspensioneret, havde jeg håbet

at kunne købe et lille hus for pensionen, når jeg gik på alderspension. Købekraften for min pension til den tid, når jeg bliver alderspensioneret, ser i dag meget anderledes ud.

Så jeg er selvfølgelig en del bekymret mht den nuværende meget høje inflation, så jeg føler det vil være bedst at vide, hvordan fremtiden ser ud. Derfor vil jeg selvfølgelig gerne vide, hvordan kontorenten bliver beregnet? Så jeg ved om kontorenten nogensinde vil stige og om min løbende udbetaling og pension nogensinde bliver positivt reguleret? Så jeg kan planlægge mht min alderdom og vide, hvordan fremtiden ser ud."

Af mail af 2/9 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Det er korrekt at afkastet af de investerede midler er bestemmende for rentens størrelse. Det afhænger af hvordan de historiske afkast har været og hvordan forventningerne til det fremtidige afkast er.

De anvendte modeller og beslutningsgrundlag til at fastlægge kontorenten kan vi desværre ikke udlevere.

Vi kigger løbende på om renten har det rigtige niveau, men lige nu er forventningen, at renten forsætter på samme niveau de kommende år."

I mail af 27/1 2023 fra Finanstilsynet til klageren hedder det bl.a.:

"Denne mail er som vi lige talte om et generelt svar på din henvendelse.

...

Du er velkommen til at ringe eller skrive direkte til mig, hvis du har spørgsmål. Du er også velkommen til at indsende svaret fra Danicas klageansvarlige, som du allerede har været i kontakt med, hvis du mener, svaret fra den klageansvarlige ikke er tilfredsstillende.

Helt overordnet gælder, at Finanstilsynet lader informationen indgå i vores tilsyn med selskaberne, og vi sætter pris på kundeerfaringer i vores tilsynsvirksomhed. Vores tilsynsvirksomhed er som udgangspunkt tavshedsbelagt, så du vil i mange tilfælde ikke kunne få et direkte svar på din henvendelse, men din henvendelse indgår i vores tilsynsvirksomhed.

Der gælder derudover, at Finanstilsynet ikke har kompetence til at gå ind og træffe afgørelser på konkrete individuelle tvister mellem et forsikringsselskab og en kunde, og vi kan derfor heller ikke tage stilling til en konkret individuel sag.

I forhold til din henvendelse er det korrekt, som du nævner, at Danicas tekniske grundlag og de ændringer, der laves i det løbende, kan findes på Finanstilsynets hjemmeside:

<https://www.finanstilsynet.dk/tilsyn/virksomheder-under-tilsyn/registre/register-for-teknisk-grundlag>

Indholdet i det tekniske grundlag er ikke godkendt af Finanstilsynet.

Det er nødvendigt at vide mere konkret, hvilket produkt, der er tale om, når man skal lede efter f.eks. de kontorenter, der er relevante for det specifikke produkt, da det tekniske grundlag omfatter alle produkter i Danica og ikke er særlig let at navigere i. Jeg er ikke sikker på, hvilket produkt

Ankenævnet for Forsikring

9.

98975

du har, så mit svar bliver derfor i første omgang som vi talte om generelt, og er en henvisning til Danicas egen beskrivelse af de principper, der benyttes ved fastlæggelsen af kontorenter. Danica skriver i anmeldelsen 'Kontorenter' (den pdf som du linker til), at

Kontorenterne fastsættes i hver af rentegrupperne ud fra forventninger til det forventede investeringsafkast og under hensyn til størrelsen af det kollektive bonuspotentiale."

Af dækningsoversigt af 1/11 2005 med forsikringsbetingelser fremgår bl.a.:

Dækning ved tab af erhvervsevne

	% af løn	Kroner den 01.11.2005
Forsikring med løbende udbetalinger Sættes forsikredes erhvervsevne ned med mindst 1/2 som følge af sygdom eller ulykke, udbetaler vi årligt	40,0	172.800
Udbetalingen starter tidligst 3 måneder efter, erhvervsevnen er sat ned, og varer længst til den 01.01.20		
Dækningen er en del af en gruppeordning (kollektiv).		
Dækningen er en skadeforsikring i livsforsikringsselskabet.		

Der er ret til præmiefritagelse på pensionsordningen - se afsnittet "Præmiefritagelse".

...

Øvrige oplysninger

...

Årlige udbetalinger

Disse udbetales med 1/12 pr. måned. Udbetalingerne reguleres årligt med bonus.

...

Garanterede udbetalinger

Når vi beregner de garanterede udbetalinger, indregner vi en rente svarende til 1,5 procent.

De garanterede udbetalinger pr. den 01.11.2005 kan ændres på grund af aftalte reguleringer. Aftalte reguleringer kan for eksempel være indeksregulering, ændringer i forsikringsdækninger, opsparings-sikring m.m. Det vil sige, at de garanterede udbetalinger også kan blive mindre.

Bonus

Bonus opstår, når vores kontorente, omkostninger og udgiften til skader udvikler sig bedre, end vi forventede, da forsikringen blev oprettet. Bonus er ikke garanteret.

Vi beregner, fordeler og bruger bonus for den enkelte forsikring efter det bonusregulativ, der gælder til enhver tid. Bruger vi bonus til at opskrive udbetalingerne med, sker det efter det beregningsgrundlag, der gælder til enhver tid. Forsikringen fortsætter som en pensionsordning - når vi fremover beregner, fordeler og bruger bonus - uanset om ordningen eventuelt indeholder flere beregningsgrundlag.

...

Skadeforsikringer

På skadeforsikringer er udbetalingernes størrelse og præmie ikke garanterede.

...

Forsikringsbetingelser i Danica Pension

...

Regulering af præmie og udbetaling

...

Hvis dækningen ved tab af erhvervsevne udbetales

Vi regulerer ikke en begyndt udbetaling ved tab af erhvervsevnen, men forhøjer den med bonus efter bonusregulativet.

Nævnet udtaler:

Klageren har pensionsordning med gennemsnitsrente. Han har fået udbetalinger for tab af erhvervsevne i ca. 17 år. Klageren har anført, at selskabet ikke indeksregulerer den løbende udbetaling på erhvervsevnetabsdækningen, og at udbetalingerne trods inflation ikke er steget gennem udbetalingsperioden, men i stedet er faldet. Selskabet har oplyst til ham, at den løbende udbetaling reguleres med bonus, som afhænger af selskabets kontorente. Han ønsker at få oplyst, hvilken matematisk algoritme selskabet benytter til beregning af kontorenten og bonusregulering af den løbende udbetaling. Det er påfaldende, at aktiemarkedet og index-fonde mv. er steget gennem de sidste 17 år, men at de investeringer, som selskabet benytter til at beregne kontorenten og bonusreguleringen, er faldet. Klageren ønsker at få indeksreguleret den løbende udbetaling med tilbagevirkende kraft fra udbetalingernes begyndelsestidspunkt.

Selskabet har anført, at de løbende udbetalinger reguleres med bonus efter reglerne i selskabets bonusregulativ og er afhængig af den kontorente, som selskabet kan give i udbetalingsperioden, og den grundlagsrente, der anvendes i beregningsgrundlaget. Selskabet har anført, at selskabet den 15/7 2022 dels har givet en fyldestgørende forklaring på mekanismerne i bonusregulativet – herunder hvilken kontorente og grundlagsrente, der anvendes – dels har fremlagt en manuelt udført beregning angående udbetalingerne fra klagerens ordning. Selskabet har videre anført, at klageren ikke er berettiget til at få udleveret samtlige matematiske beregninger, og at klageren ikke er berettiget til anden regulering end den stedsfundne.

Ankenævnet for Forsikring

11.

98975

Af dækningsoversigt af 1/11 2005 fremgår det, at "Udbetalingerne reguleres årligt med bonus". Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at "Vi regulerer ikke en begyndt udbetaling ved tab af erhvervsevne, men forhøjer den med bonus efter bonusregulativet".

Af selskabets brev af 15/7 2022 fremgår det, at "Din udbetaling ved tab af erhvervsevne reguleres med bonus efter reglerne i Danica Pensions bonusregulativ og er afhængig af den kontorente, Danica Pension kan give i udbetalingsperioden, samt den grundlagsrente, der anvendes i beregningsgrundlaget på din pensionsordning. ... Grundlagsrenten. I firmaaftalen er prisen (præmien) for din kollektive dækning ved tab af erhvervsevne beregnet ud fra en grundlagsrente på 2,5 procent. Det betyder, at vi på forhånd har indregnet en rente på 2,5 procent i det beløb, vi har afsat til at overholde udbetalingsgarantien. Det er normal praksis for en kollektiv dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension. De første år efter din udbetaling ved tab af erhvervsevne startede, optjente du positiv kontostyrkelse da kontorenten var højere end grundlagsrenten på 2,5 procent. Men siden 2012 har konto-renten kun været 1,8 procent før pensionsafkastskat (1,0152 procent efter pensionsafkastskat), dog er den fra 1. januar 2022 sat op til 2,3 procent før pensionsafkastskat. Når kontorenten er lavere end grundlagsrenten, betyder det, at kontostyrkelsen bliver negativ, og den negative kontostyrkelse modregnes i tidligere års positive kontostyrkelse. Det er årsagen til, at din udbetaling er faldet. Vi kan dog oplyse, at din garanterede udbetaling ikke kan blive mindre end 174.298 kroner årligt. Hvis kontorenten på et tidspunkt bliver højere end 2,5 procent efter pensionsafkastskat, og forskellen også kan indeholde et gebyr, vil din udbetaling blive reguleret igen."

Af beregningsark fremgår det, at den årlige ydelse udgjorde 177.096 kr. pr. 1/1 2020, 175.680 kr. pr. 1/1 2021 og 174.301 kr. pr. 1/1 2022.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har sandsynliggjort, at selskabet har reguleret klagerens erhvervsevneudbetalinger i strid med aftalegrundlaget. Nævnet kan ikke pålægge selskabet at indeksregulere udbetalingerne.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af dækningsoversigt af 1/11 2005 og forsikringsbetingelserne, at udbetalingerne reguleres med bonus. Bonus er ikke garanteret og afhænger blandt andet af, om det faktiske investeringsafkast giver mulighed for at fastsætte en kontorente, der overstiger den indregnede grundlagsrente. Nævnet bemærker, at klagerens pensionsordning giver garanti for udbetaling af bestemte minimumsudbetalinger, hvilket kan tilsige, at selskabet må investere forsigtigt for at være sikker på at kunne overholde de afgivne garantier.

Nævnet har også lagt vægt på, at Højesteret i dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2010, side 1843, har fundet, at et andet selskab har haft den fornødne hjemmel til at indføre kontostyrkelse. Kontostyrkelse indebærer, at overskuddet i gennemsnitsrentemiljøet anvendes til at opskrive udbetalingerne, og at selskabet har mulighed for at tilbageføre styrkelsen, hvis det økonomiske grundlag for de opskrevne udbetalinger falder bort. Selskabet har i brev af 15/7 2022 oplyst, at dette er årsagen til, at klagerens udbetalinger er blevet nedskrevet.

Nævnet bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed i forhold til, at selskabernes beregningstekniske grundlag – herunder reglerne for tilskrivning af bonus – er rimeligt og betryggende for kunderne. Klageren må derfor rette henvendelse til Finanstilsynet, hvis han mener, at selskabets fastsættelse af bonus til kunder – der får udbetalinger for tab af erhvervsevne – generelt er behæftet med beregningstekniske fejl. Det bemærkes, at Finanstilsynet ikke kan antages at ville behandle klagerens konkrete sag, men at Finanstilsynet vil kunne beslutte at undersøge relevante beregningstekniske problemstillinger i forhold til det indklagede selskab.

Med denne bemærkning

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Ankenævnet *for* Forsikring

13.

98975

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Svend Bjerg Hansen', is written over a light blue rectangular background.

Svend Bjerg Hansen